

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-10862/2016-ERU

V Ostravě 31. ledna 2018

Č. j. 10862-19/2016-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-10862/2016-ERU a zahájeném dne 3. listopadu 2016 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s účastníkem řízení, kterým je právnická osoba **Alcedo – středisko volného času Vsetín**, se sídlem Záviše Kalandry 1095, 755 01 Vsetín, IČO: 00851922, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 5. června 2017 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

- I. Účastník řízení, právnická osoba Alcedo – středisko volného času Vsetín, se sídlem Záviše Kalandry 1095, 755 01 Vsetín, IČO: 00851922 (dále jen „účastník řízení“), se tím, že v rozporu s ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona, jakožto držitel licence na výrobu elektřiny č. 110806312, nebyl v období od 21. října 2008 do 2. listopadu 2016 registrovaným účastníkem trhu, **dopustil spáchání trvajících správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona.**
- II. Účastníku řízení se dle ust. § 18 odst. 3 písm. b) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ukládá **opatření k nápravě** zjištěného protiprávního stavu podle výroku I. tohoto rozhodnutí spočívající v povinnosti účastníka řízení ve lhůtě 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí **zaregistrovat se u operátora trhu, tj. u společnosti OTE, a.s.**, se sídlem Praha 8 - Karlín, Sokolovská 192/79, PSČ 186 00, IČO: 264 63 318, ve smyslu ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona.
- III. Podle ust. § 91 odst. 14 písm. b) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníku řízení za spáchání správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 2 000 Kč** (slovy: dva tisíce korun českých), která je splatná dle ust. § 46 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto

rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 41616.

- IV. Dle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 41616.

Odůvodnění

I. Úvod

Na základě vlastních zjištění Energetického regulačního úřadu (dále jen „Úřad“) bylo s účastníkem řízení dne 3. listopadu 2016 zahájeno správní řízení ve smyslu ust. § 46 správního řádu pro podezření ze spáchání správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona.

II. Průběh správního řízení

Po prostudování podkladů, jež byly do správního spisu převzaty dne 24. října 2016, o čemž byl téhož dne vyhotoven Záznam o vložení do spisu, č. j. 10862-2/2016-ERU, a podkladů, jež jsou veřejně dostupné [tzn. seznam všech registrovaných účastníků trhu (tj. soubor s označením „*Seznam_vsech_registrovanych_ucastniku_CZ.xls*“) veřejně dostupný na internetových stránkách operátora trhu (<http://www.ote-cr.cz/registrace-a-smlouvy/seznam-ucastniku-trhu>)], dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto dne 1. listopadu 2016 vydal v souladu s ust. § 150 správního řádu příkaz, č. j. 10862-3/2016-ERU, kterým byla účastníku řízení za spáchání správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona uložena pokuta ve výši 52 000 Kč, opatření k nápravě zjištěného protiprávního stavu a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč. Příkaz byl účastníkovi řízení doručen dne 3. listopadu 2016.

Dne 11. listopadu 2016 byl Úřadu doručen přípis účastníka řízení z téhož dne označený jako „Odvolání proti rozhodnutí dokumentu Č.j. 10862-3/2016-ERU“, který byl správním orgánem posouzen v souladu s ust. § 37 odst. 1 věty druhé správního řádu dle svého skutečného obsahu jako odpor proti příkazu. Podáním odporu byl příkaz dle ust. § 150 odst. 3 správního řádu zrušen a správní řízení dále pokračovalo.

V odporu účastník řízení uvedl, že je příspěvková organizace, která poskytuje služby v oblasti zájmového vzdělávání, nevytváří zisk a má omezený rozpočet. Licenci na výrobu elektřiny získal v rámci projektu, jehož investorem bylo město Vsetín. Osoba pověřená

administrací agendy týkající se licence v průběhu vyřizování zemřela. K prodeji energie nikdy nedošlo. Účastník řízení uvedl seznam dokumentů v této záležitosti, kterými disponuje, ale k odporu je nepřiložil. Účastník řízení požádal o snížení pokuty a avizoval snahu o nápravu protiprávního stavu.

Dne 13. dubna 2017 zaslal správní orgán zástupci účastníka řízení Vyrozumění o možnosti vyjádřit se a doložit aktuální majetkové poměry, č. j. 10862-5/2016-ERU, ve kterém informoval účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí ve věci. Zároveň bylo účastníkovi řízení sděleno, co je považováno za podklady rozhodnutí, a byla mu dána možnost doložit správnímu orgánu doklady svědčící o jeho aktuálních majetkových poměrech, a to vše do deseti kalendářních dnů od doručení. Vyrozumění bylo účastníku řízení doručeno dne 23. dubna 2017.

Dne 3. května 2017 byla Úřadu doručena odpověď účastníka řízení. Dle výkazu zisku a ztráty přiloženém k tomuto přípisu činily za období roku 2016 celkové náklady účastníka řízení za jeho hlavní činnost [REDAKCE] Kč, celkové náklady za hospodářskou činnost [REDAKCE] Kč, celkové výnosy z hlavní činnosti [REDAKCE] Kč, celkové výnosy z hospodářské činnosti [REDAKCE] Kč, výsledek hospodaření před zdaněním činil u hlavní činnosti [REDAKCE] Kč a výsledek hospodaření u hospodářské činnosti [REDAKCE] Kč.

Dne 6. června 2017 vypravil Úřad Žádost o sdělení, č. j. 10862-8/2016-ERU, ve kterém žádal právnickou osobu ČEZ Distribuce, a.s., se sídlem Teplická 874/8, 405 02 Děčín, IČO: 24729035 (dále jen „společnost ČEZ Distribuce, a.s.“) o sdělení, v jakém období byl účastník řízení (jakožto výrobce elektřiny) připojen k distribuční soustavě. Žádost byla společnosti ČEZ Distribuce, a.s., doručena dne 6. června 2017.

Dne 6. června 2017 zaslal správní orgán účastníku řízení Výzvu ke sdělení, č. j. 10862-9/2016-ERU, kdy žádal vyjádření účastníka řízení k důvodům, proč se dosud neregistroval u operátora trhu či nezrušil licenci na výrobu elektřiny č. 110806312. Výzva byla účastníku řízení doručena dne 8. června 2017.

Dne 23. června 2017 byla Úřadu doručena odpověď společnosti ČEZ Distribuce, a.s., dle které výrobní účastníka řízení nebyla připojena k distribuční soustavě. Účastník řízení o připojení požádal 12. prosince 2007. Společnost ČEZ Distribuce, a.s., odpověděla stanoviskem ze dne 9. ledna 2008, ve kterém požadovala po účastníku řízení doložení dalších dokladů potřebných k připojení. Dne 16. února 2010 účastník řízení podal další žádost o připojení, opět s nekompletními podklady, což mu bylo sděleno stanoviskem společnosti ČEZ ze dne 21. dubna 2010. Dne 20. srpna 2010 se účastník řízení telefonicky dotazoval společnosti ČEZ Distribuce, a.s., ohledně platnosti tohoto stanoviska. Přípisem společnosti ČEZ Distribuce, a.s., ze dne 2. září. 2010 byl informován, že platnost stanoviska skončila dne 8. ledna 2009. Dne 20. dubna 2017 účastník řízení e-mailem požádal společnost ČEZ Distribuce, a.s. o zaslání kopie smlouvy o připojení za účelem registrace u operátora trhu. Dne 25. dubna 2017 společnost ČEZ Distribuce, a.s., účastníku řízení odpověděla, že jeho výrobní neexistuje. Dne 18. května 2017 zaslal účastník řízení společnosti ČEZ Distribuce, a.s., e-mailem dotaz, jak zlegalizovat svou výrobní elektřiny. Dne 22. května 2017 mu společnost ČEZ Distribuce, a.s., odpověděla zasláním příslušných formulářů. Přílohou přípisu byly zmíněné listiny a e-maily.

Dne 23. června 2017 byla Úřadu doručena odpověď účastníka řízení z téhož dne, dle které registrace u operátora trhu nebyla možná z důvodu neexistence smlouvy s distributorem elektřiny, tedy společností ČEZ Distribuce, a.s. Účastník řízení vyjádřil úmysl kontaktovat oddělení licencí Úřadu a na základě jejich doporučení se rozhodnout pro připojení výroby elektřiny do distribuční soustavy nebo zrušení licence na výrobu elektřiny.

Dne 14. července 2017 byl Úřadu doručen přípis účastníka řízení ze dne 12. července 2017, dle které byl účastník řízení operátorem trhu informován o pravděpodobné existenci smlouvy o prvním paralelním připojení s distributorem, protože má udělenou licenci a instalovaný elektroměr. Účastník řízení se proto opět obrátil na společnost ČEZ Distribuce, a.s.

Dne 1. srpna 2017 byl Úřadu doručen přípis účastníka řízení z téhož dne, ve kterém zopakoval tvrzení z předchozího přípisu a dále uvedl, že dle odpovědi společnosti ČEZ Distribuce, a.s. není elektroměr instalovaný ve výrobně účastníka řízení majetkem společnosti ČEZ Distribuce, a.s., a vystavení licence se nevylučuje s absencí smlouvy o prvním připojení. Účastník řízení se proto musí opětovně pokusit se společností ČEZ Distribuce, a.s., uzavřít smlouvu o připojení.

Dne 10. srpna 2017 byl Úřadu doručen přípis účastníka řízení z téhož dne, dle kterého tentýž den zaslal společnosti ČEZ Distribuce, a.s., žádost o připojení k distribuční síti a dokumenty s tím související.

Dne 7. listopadu 2017 vypravil Úřad Opětovnou výzvu ke sdělení, č. j. 10862-15/2016-ERU, kterou účastníka řízení vyzval k vyjádření, proč ani ke dni vydání této výzvy neregistroval u operátora trhu či nezrušil licenci na výrobu elektřiny č. 110806312. Výzva byla účastníku řízení doručena dne 13. listopadu 2017.

Dne 29. listopadu 2017 byla Úřadu doručena odpověď účastníka řízení ze dne 27. listopadu 2017, ve které zopakoval své tvrzení přípisu ze dne 10. srpna 2017. Dále přiložil kopie e-mailové komunikace se společností ČEZ Distribuce, a.s. Dle e-mailu ze dne 17. srpna 2017 účastník řízení podal žádost na špatném formuláři. Dle e-mailu ze dne 13. září 2017 byla žádost o připojení výroby zamítnuta, protože účastník řízení uvedl nulový rezervovaný výkon (ten ale musí být stejný jako instalovaný výkon nebo vyšší). Dle e-mailu ze dne 10. listopadu 2017 společnost ČEZ Distribuce, a.s., obdržela opravenou žádost účastníka řízení, zaslou dne 6. listopadu 2017, a zaevidovala jí pod č. [REDAKCE]. Dne 23. listopadu 2017 byl účastníku řízení doručen návrh smlouvy se společností ČEZ Distribuce, a.s., ze dne 21. listopadu 2017. Dle svého tvrzení účastník řízení v současnosti konzultuje návrh smlouvy s odborníky.

Dne 30. listopadu 2017 zaslal Úřad účastníku řízení Vyrozumění o možnosti vyjádřit se a doložit aktuální majetkové poměry, č. j. 10862-17/2016-ERU, ve kterém informoval účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí ve věci. Zároveň bylo účastníkovi řízení sděleno, co je považováno za podklady rozhodnutí, a byla mu dána možnost doložit správnímu orgánu doklady svědčící o jeho aktuálních majetkových poměrech, a to vše do deseti kalendářních dnů od doručení. Vyrozumění bylo účastníku řízení doručeno dne 5. prosince 2017.

Dne 15. prosince 2017 bylo Úřadu doručeno vyjádření účastníka řízení, kterým doložil své majetkové poměry. Účastník řízení je příspěvkovou organizací, která hospodář s prostředky přidělenými zřizovatelem na provoz a finančními prostředky od rodičů na organizaci kroužků, táborů a jiných akcí pro děti a veřejnost. Budovy v jeho vlastnictví byly účastníku řízení svěřeny zřizovací listinou. Veškeré své prostředky vynakládá na zajištění provozu zmíněných budov a průběhu zmíněných akcí. K přípisu byly přiložené Rozvaha a Výkaz zisků a ztrát, obě za období září 2017. Dle podkladů činily v tomto období celková aktiva účastníka řízení netto [redacted] Kč, z toho [redacted] Kč stálá aktiva a [redacted] oběžná aktiva. Celková pasiva účastníka řízení činila netto [redacted] Kč, z toho [redacted] Kč vlastní kapitál a [redacted] Kč cizí zdroje. Celkové náklady z hlavní činnosti účastníka řízení činily [redacted] Kč, celkové náklady za hospodářskou činnost [redacted] Kč, celkové výnosy z hlavní činnosti [redacted] Kč, celkové výnosy z hospodářské činnosti [redacted] Kč, výsledek hospodaření před zdaněním činil u hlavní činnosti [redacted] Kč, u hospodářské činnosti [redacted] Kč.

Správní orgán s ohledem na zásadu materiální pravdy zakotvenou v ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které jsou součástí spisu sp. zn. OSR-10862/2016-ERU ke dni vydání tohoto rozhodnutí, jsou pro vedení správního řízení a vydání tohoto rozhodnutí úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 správního řádu.

III. Popis skutkového stavu

Účastník řízení je ode dne 19. září 2008 držitelem licence na výrobu elektřiny č. 110806312 pro provozovnu „FVE“ o celkovém instalovaném elektrickém výkonu ve výši 0,001 MW.

Dle veřejně dostupných údajů operátora trhu (viz <http://www.ote-cr.cz/registrace-a-smlouvy/seznam-ucastniku-trhu>), tj. společnosti OTE, a.s., se sídlem Praha 8 - Karlín, Sokolovská 192/79, PSČ 186 00, IČO: 264 63 318 (dále jen „OTE“ nebo „operátor trhu“), není účastník řízení ani ke dni vydání tohoto rozhodnutí registrovaným účastníkem trhu ve smyslu ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona.

IV. Právní hodnocení

Dle ust. článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Dle ust. § 112 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, se odpovědnost za přestupky a dosavadní jiné správní delikty posoudí podle dosavadních zákonů, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. před 1. červencem 2017. Podle tohoto zákona se posoudí jen tehdy, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Jak právní úprava odpovědnosti za jiný správní delikt právnické osoby dle energetického zákona (tj. ve znění účinném před 1. červencem 2017), tak i právní úprava odpovědnosti za přestupek právnické osoby dle zákona o odpovědnosti za přestupky

je založena na tzv. objektivní odpovědnosti, tzn. odpovědnost právnické osoby je posuzována v obou právních úpravách bez ohledu na zavinění. V tomto směru lze tedy konstatovat, že právní úprava dle zákona o odpovědnosti za přestupky není pro pachatele příznivější.

Ust. § 91d odst. 1 energetického zákona obdobně jako ust. § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky rovněž dále uvádí, že právnická osoba za správní delikt, resp. přestupek, neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila. Dle ust. § 21 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky se pak právnická osoba nemůže odpovědnosti za přestupek zprostit, jestliže z její strany nebyla vykonávána povinná nebo potřebná kontrola nad fyzickou osobou, která se za účelem posuzování odpovědnosti podnikající fyzické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné podnikající fyzické osobě, nebo nebyla učiněna nezbytná opatření k zamezení nebo odvrácení přestupku.

Správní orgán tudíž dospěl k závěru, že pro posouzení obecné odpovědnosti účastníka řízení za spáchání správního deliktu se použije právní úprava účinná v době spáchání správního deliktu, tj. právní úprava dle energetického zákona, příp. dle správního řádu, neboť právní úprava obecné odpovědnosti podnikající fyzické osoby za přestupek dle zákona o odpovědnosti za přestupky je ve svém důsledku pro pachatele totožná, ne-li méně příznivá s přihlédnutím k nemožnosti vyvinění dle ust. § 21 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Správní orgán dále přistoupil k vyhodnocení příznivosti znění speciálního zákona upravujícího odpovědnost za správní delikt účastníka řízení, kdy konstatuje, že energetický zákon byl po spáchání vytýkaného jednání účastníka řízení novelizován, a to (i) zákonem č. 152/2017 Sb. kterým se mění zákon č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pohonných hmotách), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, kdy tato novela nabyla účinnosti dne 6. června 2017, a (ii) zákonem č. 183/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích, kdy tato novela nabyla účinnosti dne 1. července 2017, (iii) zákonem č. 131/2015 Sb. kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů a další související zákony, kdy tato novela nabyla účinnosti 1. srpna 2017, a (iv) zákonem č. 225/2017 Sb. kterým se mění zákon č. 183/200 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, kdy tato novela nabyla účinnosti dne 1. ledna 2018 (dále jen „novelizovaný energetický zákon“).

Jak energetický zákon účinný do 5. června 2017 [v ust. § 91 odst. 2 písm. c)], tak i novelizovaný energetický zákon vždy trestal a trestá [taktéž v ust. § 91 odst. 2 písm. c)] porušení některé z povinností uvedených v ust. § 23 odst. 2 písm. a) až i) nebo písm. k) až r) téhož zákona.

K samotné skutkové podstatě, tedy k porušení povinnosti dle ust. § 23 odst. 2 písm. m), správní orgán uvádí, že dle energetického zákona i dle novelizovaného energetického zákona vždy platilo a platí, že výrobce elektřiny je povinen se do 30 dnů od udělení licence registrovat u operátora trhu. Právní úprava rozhodná pro daný případ tedy nedoznala změn ani po novelách energetického zákona (tj. v novelizovaném energetickém zákoně).

Z uvedeného tedy vyplývá, že právní úprava posouzení odpovědnosti za přešupek novelizovaného zákona o ochraně spotřebitele není pro účastníka řízení příznivější, neboť je v podstatě totožná s právní úpravou účinnou v době spáchání činu. Správní orgán proto posoudil jednání účastníka řízení podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo spácháno (tj. dle energetického zákona).

Podle dosavadní právní úpravy, tj. úpravy účinné v době zahájení správního řízení, pak bylo správním orgánem v souladu s ust. § 112 odst. 4 zákona o odpovědnosti za přešupeky postupováno v otázkách procesních.

Dle ust. § 112 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přešupeky se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. od 1. července 2017, na určení druhu a výměry sankce za dosavadní přešupeky a jiné správní delikty použijí ustanovení o určení druhu a výměry správního trestu, je-li to pro pachatele výhodnější.

Dle ust. § 91 odst. 14 písm. b) novelizovaného energetického zákona, i energetického zákona se za správní delikt dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona uloží pokuta do výše 50 000 000 Kč nebo 1 % z čistého obrátu dosaženého držitelem licence za poslední ukončené účetní období.

Energetický zákon tedy za správní delikt dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) neumožňuje pachateli uložit jinou sankci než pokutu, a to bez možnosti např. mimořádného snížení výměry pokuty či dokonce upuštění, resp. podmíněného upuštění, od uložení správního trestu jak upravuje zákon o odpovědnosti za přešupeky v ust. § 42 až § 44. Správní orgán má tedy za to, byť i pouze s ohledem na uvedená ustanovení zákona o odpovědnosti za přešupeky, že právní úprava týkající se určení druhu a výměry sankce je dle zákona o odpovědnosti za přešupeky pro účastníka řízení příznivější než právní úprava dle energetického zákona, a tudíž při určení druhu a výměry sankce za spáchání správního deliktu postupoval dle části druhé hlavy VII zákona o odpovědnosti za přešupeky, jak i vyplývá z části „V. Uložení správního trestu“ odůvodnění tohoto rozhodnutí.

IV. I. Obecný právní rámec

Správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona se dopustí držitel licence na výrobu elektřiny tím, že poruší některou z povinností uvedených v ust. § 23 odst. 2 písm. a) až i) nebo písm. k) až r) energetického zákona.

V rámci správního řízení se správní orgán zabýval uvedeným správním deliktem v návaznosti na porušení povinnosti vyplývající z ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona, z něhož plyne, že výrobce elektřiny, tj. držitel licence na výrobu elektřiny, je povinen zaregistrovat se do 30 dnů od udělení licence na výrobu elektřiny u operátora trhu; zaregistrováním se výrobce elektřiny stává registrovaným účastníkem trhu. Tato povinnost je v energetickém zákoně zakotvena s účinností ode dne 30. prosince 2004 [před 1. lednem 2016 v ust. § 23 odst. 2 písm. n)].

IV. II. Právní posouzení skutku

V rámci správního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že účastník řízení je ode dne 19. září 2008 držitelem licence na výrobu elektřiny č. 110806312.

Den rozhodný pro počátek běhu 30denní lhůty k registraci u operátora trhu je 19. září 2008, tzn. den nabytí právní moci rozhodnutí o udělení licence. Nejpozději dne 21. října 2008 tedy již měl být účastník řízení v souladu s ust. § 23 odst. 2 písm. m) [resp. v souladu s ust. § 23 odst. 2 písm. n)] energetického zákona registrovaným účastníkem trhu.

V rámci správního řízení bylo zjištěno, že účastník řízení i nadále není registrovaným účastníkem trhu ve smyslu ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona, ač je držitelem licence na výrobu elektřiny.

Správní orgán má za zjištěné a prokázané, že účastník řízení nebyl v období od 21. října 2008 dosud registrovaným účastníkem trhu, přestože v tomto období byl držitelem licence na výrobu elektřiny a měl tedy povinnost zaregistrovat se u operátora trhu ve smyslu ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona.

Správní řízení bylo zahájeno pouze pro část výše uvedeného období, a to pro období od 21. října 2008 do 2. listopadu 2016 (tj. do dne předcházejícího zahájení tohoto správního řízení), a proto je předmětem tohoto správního řízení porušení ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona účastníkem řízení pouze v období od 21. října 2008 do 2. listopadu 2016.

IV. III. Vypořádání námitek účastníka řízení

Správní orgán považuje za důležité vypořádat se také s námitkami účastníka řízení, které vznesl v průběhu správního řízení.

K tvrzení účastníka řízení, že k prodeji elektřiny nikdy nedošlo, správní orgán konstatuje, že povinnost dle ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona je vázána na držení licence bez ohledu na to, zda a jak je skutečně využívána a u přestupku dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) není vyžadován úmysl.

K tvrzením účastníka řízení ohledně jeho majetkových poměrů, správní orgán uvádí, že k této otázce se vyjadřuje v části „V. Uložení správního trestu“ tohoto rozhodnutí.

IV. IV. Formální a materiální stránka správního deliktu

S ohledem na vše výše uvedené má správní orgán za to, že účastník řízení, jakožto držitel licence na výrobu elektřiny č. 110806312, porušil ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona, když v období od 21. října 2008 do 2. listopadu 2016 nebyl registrovaným účastníkem trhu, čímž naplnil formální znaky správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona. Správní orgán se nicméně musel zabývat také materiální stránkou uvedeného správního deliktu.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu.

Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot.

Při posouzení materiální stránky správního deliktu je třeba vycházet zejména ze skutečnosti, že každá skutková podstata správního deliktu implicitně zakotvuje obecnou míru společenské škodlivosti nežádoucího jednání. V opačném případě by ostatně zákonodárce porušení právních norem nesankcionoval jako správní delikt.

Účel povinnosti držitele licence na výrobu elektřiny zaregistrovat se u operátora trhu je třeba spatřovat zejména v tom, že tímto se držitel licence na výrobu elektřiny stává registrovaným účastníkem trhu. Následně má jakožto registrovaný účastník trhu zajištěn přístup do systému OTE a je mu umožněno na trhu participovat za splnění podmínek pravidel trhu. Bez registrace u operátora trhu tedy není reálně možné vykonávat činnost výrobce elektřiny v rámci regulovaného trhu, byť veřejnoprávní oprávnění vzniká již udělením licence na výrobu elektřiny. Jedná se tedy o stěžejní povinnost výrobce elektřiny, na niž jsou následně navázány další povinnosti výrobce elektřiny vůči operátorovi trhu (viz zejména ust. § 30 odst. 2 energetického zákona), konkrétně například povinnost předkládat operátorovi trhu „Měsíční výkazy o výrobě a spotřebě elektřiny výrobcem“ dle ust. § 27 odst. 1 vyhlášky č. 541/2005 Sb., o Pravidlech trhu s elektřinou, zásadách tvorby cen za činnosti operátora trhu s elektřinou a provedení některých dalších ustanovení energetického zákona, a následně dle ust. § 49 odst. 1 vyhlášky č. 408/2015 Sb., o Pravidlech trhu s elektřinou, na základě kterých zpřístupní operátor trhu příslušnému provozovateli přenosové nebo distribuční soustavy výpočet plateb za systémové služby, činnosti operátora trhu a na podporu elektřiny z podporovaných zdrojů.

Dále v důsledku opomenutí výrobce elektřiny zaregistrovat se u operátora trhu operátor trhu neví o existenci výrobce elektřiny a tedy ani nezná údaje o jeho vlastní spotřebě vyrobené elektřiny. Operátor trhu tak nemůže tyto údaje zahrnout do scénářů spotřeby, které vytváří. Dochází tak ke zkreslování poznatků operátora trhu, které jsou důležité pro predikci budoucího vývoje.

V daném případě došlo k narušení veřejného zájmu na regulaci trhu s elektřinou, neboť kdyby na trhu s elektřinou docházelo k takovému protiprávnímu jednání běžně, jednalo by se zcela nepochybně o absolutně neudržitelný stav, který by byl v rozporu se zájmy společnosti. Pro účely posouzení je nutné přihlídnout zejména k tomu, že účastník řízení stále není registrovaným účastníkem trhu s elektřinou ve smyslu ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona.

Výše uvedené skutečnosti ve spojení s délkou porušení příslušného ustanovení, poukazují na existenci konkrétní společenské škodlivosti jednání účastníka řízení, kdy tato společenská škodlivost dle správního orgánu dosahuje takové míry intenzity, která odůvodňuje závěr o naplnění materiální stránky správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2

písm. c) energetického zákona (společenská škodlivost jednání účastníka řízení je vyšší než nepatrná).

IV. V. Odpovědnost za správní delikt

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů shromážděných v rámci správního řízení existence takových objektivních okolností nevyplývá.

Lze uzavřít, že účastník řízení se dopustil spáchání správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona, za který je také odpovědný.

Nad rámec uvedeného správní orgán podotýká, že se jedná o trvajících správní delikt, kdy účastník řízení svým jednáním (nezaregistrováním se u operátora trhu) vyvolal dne 21. října 2008 protiprávní stav, který i nadále udržuje, neboť dosud není registrovaným účastníkem trhu ve smyslu ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona, ač je držitelem licence na výrobu elektřiny.

V. Uložení správního trestu

Dle ust. § 112 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky se na určení druhu a výměry sankce za dosavadní přestupky ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. od 1. července 2017, použijí ustanovení o určení druhu a výměry správního trestu, je-li to pro pachatele výhodnější. V rámci úvodní části „IV. Právní hodnocení“ odůvodnění tohoto rozhodnutí dospěl správní orgán k závěru, že pro pachatele jsou výhodnější ta ustanovení o určení druhu a výměry správního trestu, jež jsou uvedena v zákoně o odpovědnosti za přestupky, a proto správní orgán aplikoval tato ustanovení.

Dle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek, resp. správní delikt, uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku.

Jelikož novelizovaný energetický zákon neumožňuje ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky uložit pachateli správní trest ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku a ani z povahy provedení vytýkaného skutku účastníka řízení tomuto nelze uložit propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, přichází co do druhu správního trestu ukládaného účastníkovi řízení pouze napomenutí či pokuta.

S ohledem na ust. § 18 odst. 3 novelizovaného energetického zákona (jako zvláštního zákona ve vztahu k zákonu o odpovědnosti za přestupky), které upravuje taxativní výčet sankcí, jež je možné uložit za porušení právních předpisů v působnosti Úřadu, a to sankce ve formě pokuty a opatření k nápravě, má správní orgán za to, že správní trest pouze ve formě napomenutí není možné uložit, jelikož by to bylo v rozporu právě s ust. § 18 odst. 3 citovaného zákona. Pro úplnost správní orgán uvádí, že i pokud by bylo možné správní trest ve formě napomenutí uložit, v nyní posuzované věci by napomenutí ukládáno nebylo, a to

zejména s ohledem na povahu správního deliktu spáchaného účastníkem řízení ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Správní orgán proto s ohledem na výše uvedené vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné v daném případě uložit správní trest ve formě pokuty.

Za správní delikt dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona lze dle ust. § 91 odst. 14 písm. b) novelizovaného energetického zákona uložit pokutu do výše 50 000 000 Kč nebo 1 % z čistého obrátu dosaženého držitelem licence za poslední ukončené účetní období.

Při stanovení výše pokuty je správní orgán povinen přihlídnout ke všem zjištěným skutečnostem. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti správního deliktu, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Vzhledem k výše uvedenému správní orgán nejprve posuzoval otázku povahy a závažnosti správního deliktu (přestupku) ve smyslu ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Spáchaný správní delikt je středně závažný, a to s ohledem na skutečnost, že povinnost zaregistrovat se u operátora trhu je v energetickém zákoně zakotvena pro výrobce elektřiny s účinností již ode dne 30. prosince 2004, tj. již více než 12 let.

K následkům správního deliktu se správní orgán vyjádřil již v rámci posouzení existence materiální stránky uvedeného správního deliktu, a proto tyto opětovně již nehodnotí.

Co se týče doby trvání správního deliktu, tak toho se účastník řízení dopustil v období od 21. října 2008 do 2. listopadu 2016, tedy více než 8 let, když účastník řízení neplnil svou povinnost dle ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona. S ohledem na ust. § 38 písm. f) zákona o odpovědnosti za přestupky k takto dlouhé době trvání správního deliktu přihlédl správní orgán jako k přitěžující okolnosti. Jako další přitěžující okolnost považuje správní orgán neodstranění protiprávního stavu i přes výzvu, jež byla účastníku řízení zaslána v rámci správního řízení.

Ke skutečnosti, že účastník řízení provozuje dle licence provozovnu o celkovém instalovaném elektrickém výkonu pouze 0,001 MW, která navíc nebyla připojena do distribuční sítě, správní orgán přihlédl jako k polehčující okolnosti ve smyslu ust. § 39 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě je třeba zohlednit, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Ve smyslu ust. § 39 a ust. § 40 zákona o odpovědnosti za přestupky již správnímu orgánu nejsou v posuzované věci žádné další polehčující či přitěžující okolnosti známy.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, č. j. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

Správní orgán se tedy také zabýval otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů předložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Účastník řízení uvedl, že je příspěvkovou organizací zřízenou městem Vsetín, která své finanční prostředky používá na zajištění pořádaných akcí pro děti a veřejnost a správu svěřených budov. Tyto finanční prostředky získává od zřizovatele nebo prodejem služeb, z výroby elektřiny dle svých slov příjmy nemá. Z podkladů předložených účastníkem řízení vyplývá, že v prosinci roku 2016 výsledek hospodaření před zdaněním činil u hlavní činnosti ██████████ Kč, u hospodářské činnosti ██████████ Kč, v září 2017 výsledek hospodaření před zdaněním činil u hlavní činnosti ██████████ Kč, u hospodářské činnosti ██████████ Kč

Správní orgán po zvážení všech okolností daného případu, jakož i všech polehčujících a přitěžujících okolností a osobních a majetkových poměrů účastníka řízení, stanovil pokutu pouze ve výši uvedené ve výroku III. tohoto rozhodnutí, a považuje tuto výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Zároveň tuto výši pokuty považuje za odstrašující, kdy může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Správní orgán taktéž s ohledem na zjištěné skutečnosti nepovažuje pokutu v této výši za likvidační pro účastníka řízení.

Dle ust. § 42 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky lze od uložení správního trestu podmíněčně upustit, jestliže vzhledem k povaze a závažnosti přestupku, kterým byla způsobena majetková újma, anebo jehož spácháním se pachatel bezdůvodně obohatil, a okolnostem jeho spáchání a osobě pachatele lze důvodně očekávat, že již samotné projednání věci před správním orgánem postačí k nápravě. Dle ust. § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky lze od uložení správního trestu upustit, jestliže vzhledem k závažnosti přestupku, okolnostem jeho spáchání a osobě pachatele lze důvodně očekávat, že již samotné projednání věci před správním orgánem postačí k nápravě. Vzhledem k délce trvání protiprávního stavu (více jak 8 let) a neodstranění protiprávního stavu i přes výzvu Úřadu, správní orgán shledal závažnost přestupku příliš vysokou, než aby pouhé projednání bylo považováno za postačující k nápravě účastníka řízení. K závažnosti správního deliktu, okolnostem jeho spáchání i osobě pachatele se správní orgán již podrobněji vyjádřil výše.

Pokuta ukládaná tímto rozhodnutím je uložena v nižší výši (oproti zrušenému příkazu ze dne 1. listopadu 2016, č. j. 10862-3/2016-ERU) zejména vzhledem k majetkovým poměrům účastníka řízení a nízkému instalovanému výkonu jeho provozovny.

Nadto správní orgán také poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku III. tohoto rozhodnutí, vyhovuje zákonnému požadavku, tj. pokuty až do výše 50 000 000 Kč, a že byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VI. Uložení opatření k nápravě

Dle ust. § 18 odst. 3 písm. b) novelizovaného energetického zákona Úřad na základě zjištění porušení právních předpisů podle odstavce 1 ukládá opatření k nápravě, jejichž účelem je odstranění protiprávního stavu, a stanoví přiměřenou lhůtu nebo jiné nutné podmínky k zajištění jejich splnění; povinnosti plynoucí z opatření k nápravě původci protiprávního stavu přecházejí na jeho právního nástupce. Je-li právních nástupců více, odpovídají za splnění povinnosti vyplývající z opatření k nápravě společně a nerozdílně. Opatření k nápravě tedy slouží k zajištění toho, že jednání určitého subjektu, resp. protiprávní stav, který byl tímto jednáním způsoben, bude uvedeno do souladu s právními normami. Jinými slovy, slouží k zajištění plnění veřejnoprávních povinností jeho adresáta.

Základními podmínkami pro uložení opatření k nápravě je existence stavu, který lze hodnotit jako protiprávní, a přičitatelnost tohoto stavu subjektu, jemuž má být opatření k nápravě uloženo. Správní orgán má za to, že obě základní podmínky jsou splněny, neboť protiprávní stav byl způsoben tím, že se účastník řízení v zákonné lhůtě nezaregistroval u operátora trhu ve smyslu ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona, čímž vyvolal protiprávní stav a nadále jej udržuje. Protiprávní stav nastal opomenutím účastníka řízení a zároveň není být pochyb o přičitatelnosti tohoto stavu účastníkovi řízení jako jeho původci. S ohledem na uvedené proto správní orgán vyhodnotil, že je namíste opatření k nápravě uložit.

Na základě výše uvedeného tedy správní orgán uložil účastníku řízení opatření k nápravě tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. uložil účastníku řízení povinnost zaregistrovat se u operátora trhu ve smyslu ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona. Správní orgán považuje lhůtu 30 dnů ke splnění opatření k nápravě za přiměřenou, a to vzhledem k úkonům, které musí účastník řízení v této lhůtě učinit.

Správní orgán nad rámec uvedeného podotýká, že znění opatření k nápravě vychází z dikce porušeného ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona, a že za splnění opatření k nápravě bude také považovat zrušení licence na výrobu elektřiny v téže lhůtě na žádost účastníka řízení ve smyslu ust. § 10 odst. 2 písm. d) energetického zákona, v případě, že účastník řízení nevykonává licencovanou činnost či licence není vyžadována dle ust. § 3 odst. 3 energetického zákona).

VII. Náklady řízení

Souběžně je výrokem IV. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je dle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Lukáš Tecl, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor sankčních řízení